

Skattningsschema för Svenska för lärare åk 7-9, 90 hp (1-90). Ingår i Lärarlyftet II.

Skattningen föregås av en innehållsdiskussion vid ett fysiskt möte angående de aktuella lärandemålen innebörd och funktion. Syftet med diskussionen av kursens lärandemål och innebörden med självvärdering är att ge varje student möjlighet till en förståelse för kursens kravnivå och kriterier och därmed en god värderingsgrund av den egna förvärvade kunskapsbasen (den reella kompetensen).

Studentens namn:	e-post:	tel.nr:
Hemadress:	Arbete adressuppgifter:	Rektors e-post/tel.nr:

Syfte

Kursens syfte är att studenten ska utveckla och fördjupa sina kunskaper i ämnet svenska samt svenskämnets didaktik för att bli behörig att undervisa i årskurs 7-9.

Delprov Lärandemål	Jag vill studera lärandemål (observera att flera lärandemål kan ingå i ett och samma delprov).	Validera reell kompetens (med uppgifter av examinerande karaktär)	Intyg för tillgodoräknande (kursplan med litteraturlista och kursintyg samt ifylld ansökan om tillgodoräknande sänds till Sofie Hardö på HKR)	Övrigt
Delprov 1				
kunna reflektera kring sin roll som svensklärare såväl ämnesrelaterat som pedagogiskt (1) kunna resonera kring svenskämnets betydelse i samspelet mellan individ, skola och samhälle (2)				Hur resonerar du kring din roll som lärare i svenskämnet? Vilka ämneskunskaper har du med dig efter att ha läst anvisad kurslitteratur och vilka ämnesdidaktiska resonemang för du? Hur resonerar du kring svenskämnets betydelse i kontakt med andra människor?
Delprov 2				
kunna redogöra för svenska språkets grundläggande grammatiska struktur,				Gör en grammatisk analys av en elevtext. Markera ordklasser, fraser och primära

analysera texter på olika grammatiska nivåer och beskriva elevtexters utformning med hjälp av grammatisk terminologi (5)				satsdelar i texten. Analysera även fundamenten, tempus bisatstyper och textbindning. Gör utifrån analysen även en sammanfattande beskrivning av texten som helhet.
Delprov 3				
kunna beskriva språkförhållandena i Sverige översiktligt när det gäller standardspråk, dialekter, Sveriges fem minoritetsspråk och invandrarspråk och reflektera över språkvård och barns språkliga rättigheter utifrån den aktuella språklagstiftningen i Sverige (6) kunna redogöra översiktligt för språkförhållandena i Norden ur såväl nutida som historiskt perspektiv när det gäller de olika språkfamiljerna och ömsesidig förståelighet mellan de skandinaviska språken samt kunna reflektera kring viktiga skillnader mellan svenska, danska och norska, i både tal och skrift (7)				Vad är skillnaden mellan språk och dialekter? Vad är ett standardspråk? Vilka språkliga rättigheter har barn, barn i skolan? Vilka rättigheter i skolan har barn som tillhör de nationella minoriteterna? Vilka rättigheter i skolan har barn som har ett invandrarspråk som modersmål? Vad sysslar svensk språkvård med? Vem har rätt att bestämma vad som är rätt och fel i svenska språket? Hur kommer man fram till släktskap mellan olika språk? Vad innebär det att de nordiska språken är inbördes besläktade? Vilken/vilka språkfamiljer tillhör svenskan? Hur uppstår dialekter/språk? Förklara termerna <i>arvord</i>, <i>lånnord</i> och <i>importord</i>. Vilka två norska språk finns det och vad är deras funktion? Vad innebär <i>tonem</i> och <i>stöt</i>? Hur fungerar förståelsen mellan talare av olika nordiska språk?
Delprov 4				
kunna redogöra för grundläggande språkvetenskapliga och litteraturvetenskapliga				Gör en språkvetenskaplig och litteraturvetenskaplig analys av en skönlitterär text och av en brukstext.

frågeställningar och begrepp (3)				I analysen är det av stor vikt att du explicit redogör, definierar och problematiserar de grundläggande språkvetenskapliga och litteraturvetenskapliga frågeställningar och begrepp som du gör bruk av.
Delprov 5				
med förankring i grundläggande begrepp kunna redogöra för centrala litteraturhistoriska utvecklingslinjer och verk från antiken till och med sekelskiftet 1900 samt från det moderna genombrottet till nutid (4)				Redogör för centrala litteraturhistoriska utvecklingslinjer och verk från antiken till och med sekelskiftet 1900. Förankra redogörelsen i grundläggande litteraturhistoriska och litteraturanalytiska begrepp som också definieras.
kunna analysera och tolka litterära texter och deras funktioner i historiens skiftande sammanhang, såsom estetiska, genremässiga, sociala, genusmässiga och ideologiska (9)				Analysera och tolka minst fem litteraturhistoriskt centrala och betydelsefulla litterära texter från olika tider och i olika genrer och deras funktioner i historiens skiftande sammanhang, såsom estetiska, genusmässiga och ideologiska
Delprov 6				
med förankring i grundläggande begrepp kunna redogöra för centrala litteraturhistoriska utvecklingslinjer och verk från antiken till och med sekelskiftet 1900 samt från det moderna genombrottet till nutid (4)				Redogör för centrala litteraturhistoriska utvecklingslinjer och verk från det moderna genombrottet till nutid. Förankra redogörelsen i grundläggande litteraturhistoriska och litteraturanalytiska begrepp som också definieras.
kunna analysera och tolka litterära texter och deras funktioner i				Analysera och tolka minst fem litteraturhistoriskt

historiens skiftande sammanhang, såsom estetiska, genremässiga, sociala, genusmässiga och ideologiska (9)				centrala och betydelsefulla litterära texter från olika tider och i olika genrer och deras funktioner i historiens skiftande sammanhang, såsom estetiska, genusmässiga och ideologiska.
Delprov 7				
kunna analysera och kritiskt diskutera olika läromedel utifrån kunskap om olika teorier och egna erfarenheter av verksamhet med elever (12)				Analysera ett avsnitt i ett valfritt läromedel i ämnet svenska för åk 7-9. Redogör för den språk- och/eller litteratursyn som framkommer i analysen och läromedlets förväntade effekt. Diskutera läromedlets faktiska perspektiv och alternativa framställningssätt.
Delprov 8				
kunna analysera och använda beskrivande, förklarande, utredande, instruerande och argumenterande texter samt bedöma deras effekt i förhållande till den aktuella språksituationen och se deras roll i undervisningen (10)				Analysera ett muntligt samtal som förs i något av de medier som är aktuella för elever i åk 7-9. Redogör för textens funktion och effekt i relation till den aktuella språksituationen och beskriv hur du som lärare på olika sätt kan nyttja elevers medieanvändning i din egen undervisning.
kunna diskutera hur medier kan användas i undervisning och reflektera kring mediekultur för barn och ungdomar i relation till skolans roll och undervisning samt visa medvetenhet om hur dagens elever använder sig av nya kommunikations- och uttrycksformer (11)				Transkribera 1-2 minuters tal av det analyserade samtalet.
Delprov 9				
kunna bedöma elevers				Formulera en skriftlig

arbeten, både formativt och summativt, utifrån aktuella styrdokument och kunna formulera skriftliga omdömen (17) kunna redogöra för och resonera kring olika sätt att dokumentera, värdera och stödja elevers språk- och kunskapsutveckling och därmed skapa underlag för bedömning och betygssättning, med särskilt fokus på elevernas egen dokumentation och arbete med självbedömning utifrån pedagogisk planering (18)				kommentar till en första version av en elevtext skriven inom ämnet svenska, åk 7-9, på olika nivåer, texten som helhet, språklig och grafisk utformning och andra faktorer som är viktiga i den aktuella texten. Redogör för vad du kommenterar och varför du anser att just dessa delar är viktiga att ta upp. Förankra dina ställningstaganden i vedertagen litteratur. Skriv utifrån innehållet i dina kommentarer en planering för elevens fortsatta skrivutveckling, där elevens och lärarens ansvar tydliggörs. Bedöm en skriftlig uppsats i ämnet svenska, skriven av en elev i åk 7-9. Motivera bedömningen med tydliga hänvisningar till kurs- och ämnesplan.
Delprov 10				
kunna följa och kritiskt granska forskning och debatter om språk- och kunskapsutveckling samt kunna söka ny kunskap för att arbeta med elevers vidare språkutveckling och lärande (19)				På vilka olika sätt följer du debatter om barns språk- och kunskapsutveckling? Med vilka konkreta arbetssätt kan du i ditt vardagliga arbete hitta arbetssätt som fördjupar lärande (19) elevers språkutveckling och lärande utifrån forskning?
Delprov 11				
kunna redogöra för och diskutera olika sociala och kulturella aspekter				(8) Redogör för hur sociala och kulturella aspekter som genus, etnicitet och social

på språktillägnande och språkbruk såsom genus, etnicitet och social tillhörighet (8) kunna diskutera hur medier kan användas i undervisning och reflektera kring mediekultur för barn och ungdomar i relation till skolans roll och undervisning samt visa medvetenhet om hur dagens elever använder sig av nya kommunikations- och uttrycksformer (11)				tillhörighet kan inverka på a) språktillägnande och b) språkbruk. Ge exempel på hur du använder olika medier i din undervisning, och resonera kring varför du har valt att arbeta på detta sätt. Relatera detta till vad styrdokument och kursplaner tar upp om olika medier. (11) Redogör för hur du arbetar (eller skulle kunna arbeta) utifrån elevernas erfarenheter och användning av olika sätt att kommunicera, särskilt med avseende på nya, digitala kommunikations- och uttrycksformer.
Delprov 12				
kunna tolka mål och syften i aktuella ämnes- och kursplaner samt planera och utvärdera verksamhet utifrån dessa (14)				Hur tolkar du mål och syften i den aktuella kursplanen? Vilka delar av ämnets syfte och kunskapskrav utgår du ifrån? Vilka förmågor och kompetenser vill du se hos eleverna? Vilket arbetssätt ska du använda och hur utvärderar du utifrån planering och uppsatta mål?
Delprov 13				
kunna tolka mål och syften i aktuella ämnes- och kursplaner samt planera och utvärdera verksamhet utifrån dessa (14) kunna använda svenskämnetns didaktiska möjligheter och se dess potential genom att integrera läsande, skrivande och talande i sin undervisning (15)				Validering av delprov 13 förutsätter att en individuell uppsats har skrivits. (14) Redogör för hur din uppsats vad gäller exempelvis ämne, frågeställning eller resultat relaterar till mål och syften i aktuella ämnes- och kursplaner, samt hur resultatet från din uppsats kan bidra till att mål och syften i

kunna diskutera aktuella teorier avseende språkutvecklande arbetssätt och tal-, läs- och skrivutveckling samt hur val av innehåll och arbetssätt påverkar elevers lärande, språk- och identitetsutveckling (16) kunna redogöra för och resonera kring olika sätt att dokumentera, värdera och stödja elevers språk- och kunskapsutveckling och därmed skapa underlag för bedömning och betygssättning, med särskilt fokus på elevernas egen dokumentation och arbete med självbedömning utifrån pedagogisk planering (18) kunna självständigt avgränsa och formulera en vetenskaplig problemställning och genomföra en undersökning utifrån denna med relevant metod och material samt kunna dra slutsatser av undersökningen, kritiskt reflektera över dessa slutsatser, och argumentera för studiens utbildningsvetenskapliga relevans (20) kunna presentera sin undersökning i en vetenskaplig text som är väl disponerad och formellt och språkligt korrekt samt kunna försvara sitt eget arbete och opponera på ett				aktuella ämnes- och kursplaner kan genomföras. (15) Redogör och exemplifiera på hur uppsatsen visar på hur läsande, skrivande och talande kan integreras i svenskundervisningen. (16) Redogör för vilka aktuella teorier avseende språkutvecklande arbetssätt och tal-, läs- och skrivutveckling som tas upp och används i uppsatsen. (18) Redogör för och resonera kring hur elevers språk- och kunskapsutveckling kan dokumenteras, värderas och stödjas. Ge exempel på hur elevens egen dokumentation och arbete med självbedömning utifrån pedagogisk planering kan skapa underlag för bedömning och betygssättning. (20) Redogör för uppsatsens problemställning, metod, material, undersökning och slutsatser, samt för i vilken utsträckning arbetet med uppsatsen har skett självständigt. Reflektera kritiskt över de slutsatser som finns i uppsatsen. Argumentera för på vilket sätt uppsatsens

annat arbete (21)				innehåll har utbildningsvetenskaplig relevans. (21) Visa föreliggande uppsats, datum för ventilerings, och betyg för försvar, samt opposition på ett annat arbete. [Att en uppsats som har försvarats vid en opposition föreligger är grundförutsättningen för att Delprov 13 ska kunna valideras.]
Delprov 14				
kunna analysera och använda beskrivande, förklarande, utredande, instruerande och argumenterande texter samt bedöma deras effekt i förhållande till den aktuella språksituationen och se deras roll i undervisningen (10) kunna diskutera hur medier kan användas i undervisning och reflektera kring mediekultur för barn och ungdomar i relation till skolans roll och undervisning samt visa medvetenhet om hur dagens elever använder sig av nya kommunikations- och uttrycksformer (11) kunna analysera och redogöra för skolbibliotekets roll i kunskaps- och läroprocesser, kunna argumentera för skönlitteratur som kunskapskälla inom olika områden samt				(10) Hur arbetar du med beskrivande, förklarande, utredande och instruerande texter med eleverna? Påvisa med exempel. (11) Hur reflekterar du över de olika texternas roll och förekomst i din undervisning? Hur använder du dig av olika medier i undervisningen med dina elever? Hur diskuterar du medier med eleverna och mediernas roll i samhället och elevernas liv utanför skolan? Vilka medier använder sig eleverna av? (13) Hur använder du dig av skolbibliotekets resurser i undervisningen? Hur ser det dagliga arbetet ut vad gäller biblioteksbesök och konkret elevarbete på skolbiblioteket? På vilka olika sätt används skönlitteratur i din undervisning? Redogör för hur du hanterar

kunna leda bokprat och boksamtal med ett professionellt förhållningssätt (13) kunna tolka mål och syften i aktuella ämnes- och kursplaner samt planera och utvärdera verksamhet utifrån dessa (14) kunna använda svenskämnetns didaktiska möjligheter och se dess potential genom att integrera läsande, skrivande och talande i sin undervisning (15) kunna redogöra för och resonera kring olika sätt att dokumentera, värdera och stödja elevers språk- och kunskapsutveckling och därmed skapa underlag för bedömning och betygssättning, med särskilt fokus på elevernas egen dokumentation och arbete med självbedömning utifrån pedagogisk planering (18) kunna följa och kritiskt granska forskning och debatter om språk- och kunskapsutveckling samt kunna söka ny kunskap för att arbeta med elevers vidare språkutveckling och lärande (19)				boksamtal och bokprat. (14) Hur tolkar du mål och syften i den aktuella ämnesplanen/kursplanen? Vilka delar av kunskapskraven utgår du ifrån? Vilka arbetssätt använder du och hur utvärderar du utifrån planering och uppsatta mål? Vilka olika didaktiska redskap använder du dig av i din undervisning? (15) Vilka olika arbetssätt använder du dig av inom momenten läsande, skrivande och talande respektive dessa moment integrerade? (18) Redogör för samtliga dokumentationsätt du använder dig för att stödja elevernas språk- och kunskapsutveckling. Beskriv och reflektera med utgångspunkt i din pedagogiska planering dina underlag för betygssättning integrerat med elevernas egen dokumentation. (19) På vilka olika sätt följer du debatter om barns språk- och kunskapsutveckling? På vilka konkreta sätt kan du i ditt vardagliga arbete hitta arbetssätt som fördjupar elevers språkutveckling och lärande utifrån forskning?

Delprov 15				
kunna självständigt avgränsa och formulera en vetenskaplig problemställning och genomföra en undersökning utifrån denna med relevant metod och material samt kunna dra slutsatser av undersökningen, kritiskt reflektera över dessa slutsatser, och argumentera för studiens utbildningsvetenskapliga relevans (20) kunna presentera sin undersökning i en vetenskaplig text som är väl disponerad och formellt och språkligt korrekt samt kunna försvara sitt eget arbete och opponera på ett annat arbete (21).				Validering av delprov 15 förutsätter att en individuell uppsats har skrivits. (20) Beskriv hur du formulerade din forskningsfråga, vilka överväganden du gjorde när du valde metod och hur du gick tillväga vid materialinsamlingen för din vetenskapliga studie. Beskriv det som är viktigt att uppmärksamma i den vetenskapliga processen. Beskriv hur akademiskt tänkande och analys skiljer sig från icke-akademiskt tänkande och analys. (21) Beskriv hur akademiskt skrivande skiljer sig från icke-akademiskt skrivande. Resonera kring vilken stil man bör använda i en akademisk uppsats och vad man ska tänka på vid produktionen av en akademisk text?

Via nedanstående länk finner du hela kursplanen där du kan se hela kursens innehåll:
<http://www.hkr.se/sv/utbildningar/kurssida/?cCode=LFB511&view=Plan&version=10062>

Examination – prov och former

Delprov 1 (3,5 hp) Individuell skriftlig uppgift: Pedagogisk plattform.
 Lärandemål 1 och 2 examineras. Betygsgraderna U och G tillämpas.

Delprov 2 (7,5 hp) Individuell skriftlig tentamen i svenska språkets struktur.
 Lärandemål 5 examineras. Betygsgraderna U, G och VG tillämpas.

Delprov 3 (4 hp) Skriftlig hemtentamen, språkförhållanden.
 Lärandemål 6 och 7 examineras. Betygsgraderna U, G och VG tillämpas.

Delprov 4 (7,5 hp) Skriftlig textanalys av litterär text och brukstext.
 Lärandemål 3 examineras. Betygsgraderna U, G och VG tillämpas.

Delprov 5 (7,5 hp) Individuell skriftlig tentamen i tidig litteratur.
Lärandemål 4 och 9 examineras. Betygsgraderna U, G och VG tillämpas.

Delprov 6 (7,5 hp) Individuell skriftlig tentamen i modern litteratur.
Lärandemål 4 och 9 examineras. Betygsgraderna U, G och VG tillämpas.

Delprov 7 (3,5 hp) Skriftlig uppgift om lärobokstext.
Lärandemål 12 examineras. Betygsgraderna U och G tillämpas.

Delprov 8 (4 hp) Muntlig redovisning av samtalsanalys, inkl. transkription.
Lärandemål 10 och 11 examineras. Betygsgraderna U och G tillämpas.

Delprov 9 (3,5 hp) Muntlig och skriftlig redovisning av elevtextanalys.
Lärandemål 17 och 18 examineras. Betygsgraderna U, G och VG tillämpas.

Delprov 10 (4 hp) Individuell muntlig redovisning av doktorsavhandling.
Valbar doktorsavhandling antingen med inriktning mot språk och didaktik eller med inriktning mot litteratur och didaktik. Lärandemål 19 examineras. Betygsgraderna U, G och VG tillämpas.

Delprov 11 (4 hp) Individuell skriftlig tentamen, språksociologi och språkbruk.
Lärandemål 8 och 11 examineras. Betygsgraderna U, G och VG tillämpas.

Delprov 12 (3,5 hp) Redovisning av fältstudier temadag om språk.
Lärandemål 14 examineras. Betygsgraderna U, G och VG tillämpas.

Delprov 13 (7,5 hp) Individuell uppsats inom tal, läs och skrivutveckling.
Uppsatsen baseras på enskilda och skriftliga redogörelser och reflektioner med utgångspunkt från kurslitteratur och den egna yrkesverksamheten vad gäller fördjupad tal-, läs- och skrivutveckling för elever i grundskolan, samt dokumentation, självbedömning, bedömning och betyg. Lärandemål 14-16, 18, 20 och 21 examineras. Betygsgraderna U, G och VG tillämpas.

Delprov 14 (7,5 hp) Redovisning av skönlitteratur som pedagogiskt redskap.
De studerande ska skriftligt och muntligt utarbeta och redovisa ett ämnesövergripande arbete med skönlitteratur som pedagogiskt redskap och med medier som pedagogiskt verktyg. Det skriftliga arbetet som även inbegriper utformandet av en powerpoint presentation med bedömningsmatris, ska kunna användas i grundskolans senare år. Lärandemål 10, 11, 13-15, 18 och 19 examineras. Betygsgraderna U och G tillämpas.

Delprov 15 (15 hp) Individuell skriftlig uppsats.
Lärandemål 20 och 21 examineras. Betygsgraderna U, G och VG tillämpas.